

Uvaževati se začanja »historični«, konkretno bivajoči član edinice in pomembnost njegove funkcije, ki jo vrši bodisi s svojim gmotno gospodarskim proizvajalnim delom, bodisi s svojimi umskimi prinosi v korist vse socialne enote (korporativizem). Naj postane nova država stanovska, (»organizirana demokracija« v nasprotje tradicionalni »amorfni, atomistični demokraciji«), naj tudi zopet prizvame značaj avtoritarne vladavine, (ki jo pa noben tradicionalen demokrat ne bo hotel priznati za pravo demokracijo), stvarjati bo mogla pravo samo še ob sodelovanju z družbo, ki jo organizira, tako da ne bo prišla v opreko z osnovnim načelom priznanja človeškega dostojanstva. Vse svoje delovanje bo morala izvršiti nujno po tako utrjenem pravu kot edino upravičenem in priznanem regulatorju socialnega življenja. Poedincu kot članu družbe je pa za vedno dana zavest, da tudi sam neposredno ali posredno preko svoje specifične važnosti za celotni socialni organizem, preko svoje osebne duhovne zmožnosti, s katero oblikuje v sebi pojme individualne in socialne pravice glede na konkretne življenjske prilike, sodeluje pri izgradnji objektivno veljavnega pravnega reda.

To spoznanje in ta zavest sta v vsej svoji učinkovitosti in nazornosti prav gotovo pridobitev moderne demokracije.

Književna poročila.

Dr. Hönigsberg Lav: Krivični postopak o pravnim lekovicama. Sistematika izlaganja. Beograd. Geca Kon. 1933. Str. 136. Cena 60 Din.

Pisatelj je praktik, sodnik stola sedmorce v Zagrebu, odd. A., bavil se je že mnogo s formalnim kazenskim pravom. Izdal je l. 1929. sodni kazenski postopnik s kratkimi pojasnili, torej praktični komentar, sedaj pa gori oznanjeno knjigo. V njenem uvodu je izjavil, da se je potrudil, »da ove procesne radnje objasni u praksu«. Zdi se, da je to namenoma že na zunan pokazal, ker nikjer ne prinaša teoretičnih razglabljanj, niti ne citatov o kakšnem drugačnem mnenju drugih avtorjev. Da pa knjigi ni dodal nikakšnega stvarnega kazala, to mu praksa bržčas ne bo beležila kot zaslugo. Od doslej tiskanih sistematičnih del ali komentarjev, ki obravnavajo isto snov, se razlikuje Hönigsbergov prikaz zlasti po neobičajni razvrstitvi poedinih pravnih sredstev. Najprej razpravlja o pritožbi, nato takoj o reviziji, za tem o popolnem in nepopolnem prizivu, nazadnje o zahtevku za obnovo kazenskega postopka, ki ga klasificira kot neredno pravno sredstvo (str. 5. in 14.). Zahtevek za zaščito zakona je dobil svoje mesto kar sredi med obravnavanjem o reviziji, v isti vrsti kot »javna razprava«, »izredna revizija« in »izredna obnova kazenskega postopka« (str. 91.); tu se nam zdi sistematika nekoliko tvegana. Ugovor zoper obtožnico je samo omenjen (n. pr. str. 18.), ne pa posebej ob-

ravnavan. Čeprav ne štejemo ugovora zoper obtožnico med pravna sredstva, ampak med pravna pomagala, bi baš za prakso kazalo, posvetiti mu kratko, a posebno obdelavo; pravo mesto bi se našlo n. pr. na str. 23. V podrobnosti teksta, ki je pisan s potrebno jasnostjo, se ne moremo spuščati. Naj zadošča v tem pogledu opazka, da je pisatelj najrajši sledil izvajanjem v Udžbeniku Bože Markovića. Komentar Mihajla Čubinskega, ki je izšel v marcu 1933, se v seznamu književnosti ne navaja; to nam je dokaz, da je bila Hönigsbergova knjiga, izdana koncem l. 1933., v rokopisu spisana že leto prej. Da to delo v Sl. Pr. nanzanjamo, imámo povoda dovolj. Prvič naj tudi slovenski pravniki dobe občno sliko o tem jugoslovanskem delu, drugič pa, in to prav posebno, naj tolo pozdravimo novo delo zato, ker je za prakso pisano. Ostra sapa veje namreč iz publikacij srbijanskih kazenskopravnih pisateljev zoper novi sodni kazenski postopnik vobče, prav posebno pa še glede sistema in praktične izvedbe predpisov o pravnih sredstvih; vse da je prekomplirano, obtoženec da se sam ne more v višjih instancah braniti, jezik da je za nič itd. V tem pogledu je nezadovoljneže — iz večine mlajše gospode — imenitno zavrnil prof. Dragoljub Arandjelović (Arhiv, 1934, str. 234) rekoč: »Ja sam uveren, da će dobro ići i sa novim krivičnom postupkom, čim se sa njim srbijanski pravnici bolje upoznaju.« Tem zadnjim besedam se radi pridružujemo in želimo le, da bi k temu cilju tudi Hönigsbergova knjiga kar največ pripomogla.

Dr. Metod Dolenc.

Dahm Georg und Schaffstein Friedrich: Liberales oder autoritäres Strafrecht? Hanseatische Verlagsanstalt, Hamburg, 1933. Str. 56.

Ta brošura spada med tiste kazenskopravne spise, ki naj pripravljajo novo kazensko pravo za Nemčijo kot »Drittes Reich«. Avtorja sta akademska učitelja mlajše generacije (str. 39.), toda zmernejše struje... Sicer poudarjata, da je sedanje kazensko pravo v razsulu (str. 11., 54.), da kaže znake »bedenklicher Humanisierung und Abschwächung« (str. 18.) ali celo »fortschreitende und sinnlose Erweichung« (str. 22., 54.). Krivda, da je temu tako, tiči v kompromisu, ki ga je sklenil individualni liberalizem s socializmom. Mnogo dobrega sta napisala glede statistike o prebohotno se razvijajoči praksi pri uporabi pogojne obsodbe in denarnih kazni (str. 21.). Takisto so vsega uvaževanja vredni napadi na tisk, ki da je dobil preko politikov preveč vpliva na kazensko pravosodstvo (str. 51.). Na kraju pa se izkaže, da avtorja nista čista ideologa nacionalsocialističnega kazenskega prava, ampak da priporočata srednjo črto. Nista za odpravo pravila »nulla poena sine lege«, o zahtevah, da se naj izvede »Aufordnung« nemškega naroda, ni v brošuri ni duha ni sluha; pač pa se zavzemata za »Sonderbehandlung der Jugendlichen« (str. 17.), pa tudi za krepak poudarek »totalitete države«, ki bodi zaščitená, najsi je treba žrtvovati koristi poedinega državljana. Tu gresta tako daleč, da zagovarjata izdatno uporabo smrtne kazni, kajti: »die Todesstrafe macht eindringlich sichtbar, dass der Einzelne dem Staate preisgegeben werden darf« (str. 41.). Iz brošure ni razvidno, ali je izšla, preden je prusko ministrstvo izdalo svojo »Denkschrift« o nacionalno-socialističnem kazenskem zakoniku. V stvari pa avtorja zahteve te »Denkschrift« ne odobravata docela, celo odklanjata nov »avtoritativni« kazenski zakonik, češ da za to še ni prišel čas, ker sta mnenja, da je najnujnejša potreba, da se prekvasi pravosodstvo z novim pojmovanjem

glede države in kazenskega prava (str. 55.), kakor pravita: v duhu Savignya in Hegla (str. 5.), kar bi pa mi označili kot »v duhu neoklasicistične šole«.

Dr. Metod Dolenc.

Rosenberg V. V. i Tauber L. J. Industrijska i trgovačka tajna i njena zaštita. Beograd, 1934. Str. 19.

Knjižica gg. Rosenberga in Tauberja reproducira predavanje avtorjev v Ruskem znanstvenem inštitutu v Beogradu v novembru l. 1933. To predavanje je bilo v skrajšani obliki objavljeno v »Glasniku uprave za zaščito industrijske svojine«, nato pa je izšlo kot ponatis iz tega časopisa (v cirilici).

V prvem delu razprave je podana opredelitev pojma trgovske in industrijske tajnosti in njenega odnosa do pojma poklicne tajnosti. Trgovska in industrijska tajnost se ne nanaša na neko osebo, temveč praviloma na celo podjetje. V pojmu tzv. tajnosti podjetja je treba ločiti tajnost imovinskih razmer, tajnost proizvodnje in tajnost organizacije podjetja. V razpravi je kratko, toda pregledno načrtan razvoj francoske in nemške doktrine o industrijski in trgovski tajnosti, zlasti glede na nedavno tekmo. Zakonita zaščita zoper neupravičeno izkoriščanje tajnosti podjetja zasleduje smoter, da ohrani podjetju ono, kar tvori izvirno osebitost v njegovi proizvodnji in organizaciji ter je hkrati sposobno, da mu zasigura izvestno prednost v tekmovanju (str. 11.). Ni pa izključeno, da pride pri zaščiti tajnosti podjetja do konflikta s pravico vsakega delavca ali sotrudnika, »da iskoristi za svoj sopstveni račun, ili na službi u svoga najmodavca celo svoje tehničko ili profesionalno poznavanje i iskustvo« (str. 12.).

Drugi del razprave obravnava vprašanje civilnih in kazenskih sankcij za primere kršitev industrijske in trgovske tajnosti. Posebno zanimiva so izvajanja avtorjev o najnovejših težnjah za oblikovanjem pojma tzv. »industrijskega vohunstva« (Industrie-, Betriebs- und Werks-spionage) v Nemčiji in Sovjetski Rusiji. Ta nova tendenca je v neposredni zvezi z vedno hujšim tekmovanjem poedinih nacionalnih industrij na svetovnem trgu.

V času, ko je tudi pri nas na dnevnem redu vprašanje tzv. gospodarstvenega kazenskega prava, bo kratka, a vsebinsko tehtna razprava gg. Rosenberga in Tauberja prav gotovo vzbudila zanimanje naših pravnikov in gospodarstvenikov.

A. Maklecov.

Dr. Lapažne Stanko: Razvoj in sedanje stanje našega državljskega prava. Ljubljana, samozaložba, 1934. Str. 48. Cena 36 Din.

Pisec tega dela pravi, da razvoj našega civilnega prava izza ustanovitve Jugoslavije ni znaten, a tudi ne nezaten. Slednje potrjuje bogata vsebina naznanjenega dela, razvoj našega civilnega prava bi imeli brez skrbi lahko za normalno znaten, ako ne bi imeli še razcepljenega zakonodavstva iz let pred ustanovitvijo narodne države. Zaznamujemo nekaj novih večjih samostojnih civilnih zakonov, poleg tega so posegli drugi zakoni s svojimi določbami precej globoko v naše civilno pravo. Niso premenili sicer njegovega sistema, toda dali so več nove vsebine, kakor si navadno predstavljamo. Delo dr. Lapažne ta nam odkriva novino našega civilnega prava sistematično, po raznih materijah in od delkih zbrano. Velika odlika dela je, da je podal pisatelj spremembe civilnega prava razporejeno po pravnih snoveh. Pričenja z negmotnim pravom, kateremu sledi pravo fizičnih in jurističnih oseb, nato pa pri-

kazuje po sistemu o. d. z. spremembe rodbinskega, lastninskega, služnostnega, zastavnega, obveznega prava (denarstvo, odušstvo, monopoli, vrednostni papirji, zaščita poljedelcev in denarnih zavodov i. t. d.). Ta kratki popis naj daje samo nazorno sliko o moji trditvi, kako bogata je vsebina te knjižice. Razpored po snoveh omogoča vsakomur, da najde z lahkoto, ali imamo pri dotičnem pravnem institutu zaznamovati kako spremembo ali ne. Prav dobro bi seveda služilo stvarno kazalo, s čimer bi knjiga na praktičnosti še pridobila. Pregled podanega razvoja je popoln, samo na str. 16 bi bilo dodati, da je nadomeščen § 72 fin. zak. za 32/34 s § 45 fin. zak. za 33/34 in sedaj s splošno določbo § 78 fin. zak. za 1. 34/35.

Knjiga predstavlja nujno dopolnitev ročne izdaje o. d. z., zato bi jo moral imeti na svoji mizi vsak pratični jurist.

Dr. R. Sajovic.

Dr. Goršič Franja: Komentar stečajnog zakona, zakona o prinudnom poravnanju van stečaja, zakona o uvodjenju u život oba zakona, i zakona o pobijanju pravnih dela izvan stečaja. Beograd, Geca Kon, 1934. Str. 583, cena 180 Din.

Preteklo je komaj eno leto, ko smo referirali na tem mestu o Goršičevem komentarju k grajskemu pravnemu postopniku, in že je izšlo novo delo našega odličnega sotrudnika, komentar k stečajnim zakonom in obnem k zakonu o pobijanju pravnih del izven stečaja, ki je po svoji vsebini z materialnim stečajnim pravom v najožji zvezi. To je Goršičevo tretje veliko delo iz civilnega procesnega prava, s katerim tolmači jugoslovanskim pravnikom po večini novo pravo: po izvršilnem in civilnem procesnem pravu razlaga snov našega stečajnega in poravnalnega prava.

Način in metoda tolmačenja sta ostali isti kakor v prejšnjih Goršičevih knjigah. Teoretična razmotrivanja ne zavzemajo mnogo prostora, le kolikor je za razumevanje zakonskega besedila potrebno, se omenja na kratko tudi teorija dotične pravne ustanove in se navedejo tudi nasprotna naziranja. Sicer pa gre pisatelj takoj v stvar samo, jo raztolmači s kratkimi, a jasnimi besedami in navaja nato bogato judikaturu. Ker je jugoslovanska naravno zelo skromna, — ena izmed posledic izločitve izrednega revizijskega rekurza —, mora priskočiti na pomoč bogata avstrijska judikatura. Pa niti ta še ni izčrpana, kakor kaže vsakdanja skušnja. Ker je pa Goršič zbral in sistematično porazdelil vsa doslejšnja judikatura, je v tem pogledu njegov komentar mnogo bogatejši kakor komentar Bartsch-Pollaka, ki najnovejših judikatov še nima zabeleženih. Da je uporabljena in obdelana tudi vsa naša zakonodaja, je razumljivo samo po sebi. Tako je postavljen komentar na najnovejšo, sodobno podlago.

Pri proučevanju knjige bo naletel marsikdo na mesta, s katerimi se ne bo strinjal in katera bi drugače tolmačil kakor pisatelj. Ker je vsebina knjige bogata, je to naravno in tudi neizbežno. To ni malo ne jemlje komentarju njegove velike vrednosti. Važnejše je vprašanje, kakšno stališče zavzema Goršič nasproti osnovnim pojmom stečajnega postopka. Tu moramo ugotoviti, da sprejema večinoma naziranja, kakršna so se ustalila v judikaturi in teoriji. Od izjem naj navedemo le karakterizacijo stečajnega postopka: ali imamo opraviti s pravnim ali z izvršilnim ali z nepravdnim postopkom. Goršič pravi na str. 44, da je že opuščeno staro naziranje, ki je prištevalo stečajni postopek k ne-

pravdnemu in ga proglašajo zato za univerzalno izvršbo. Pri zavrnitvi tega naziranja moramo najprvo ugotoviti, da je šla naša zakonodaja po vzgledu avstrijske tu svojo pot in se odločila od nemške, francoske in italijanske, ki šteje tudi izvršbo le za del pravnega postopka. Zato nas večinsko (in samo večinsko) naziranje teh inozemskih pravnikov ne sme motiti. Kar se pa tiče avstrijskih del o stečaju, pa odklanjata teorijo o stečajnem postopku kot pravnem ali izvršilnem tako Bartsch-Pollak kakor Rintelen, sprejema jo pa Lehmann. Po vsem tem, navajam samo izrazite komentatorje stečajnega prava, naziranje o nepravnem postopku ne bo še opuščeno. In to tudi ni mogoče, saj pravi Goršič na str. 356 sam, da se stečajni postopek popolnoma zenačuje z nepravdnim. Navzlic § 183, ki odreja subsidiarno uporabo Grpp. tudi v stečajnem postopku, se je zato odločiti, da je stečajni postopek samo posebna vrsta nepravdnega, kajti to pokaže uporaba splošnih procesnih načel, ki prihajajo v enem ali drugem postopku do izraza (inkvizicijsko, oficijalno načelo, načelo ustnosti in neposrednosti — zadnjih dveh nasproti Goršičevemu zatrdilu Stz. ni recipiral i. t. d.) in pa ureditev postopka samega. Ako naj bi odločal o tem § 183, potem bi nepravdnega postopka sploh ne bilo, saj odreja tudi načrt novega nepravdnega postopnika subsidiarno veljavnost Grpp. Odgovor na to vprašanje pa nima samo teoretičnega pomena, marveč je tudi nad vse praktičen, kajti v kakšnem smislu se bo odločiti v primerih, na katere nam §§ 184 do 188 ne dajejo točnega pojasnila, se bo ravnalo po tem, ali gre za pravni ali nepravni postopek.

Toliko sem hotel pripomniti h knjigi, ki pomenja veliko obogatitev naše pravniške literature in ki bo nedvomno prinesla mnogo k pravilnemu in enakemu tolmačenju našega insolvenčnega prava. In v to svrhu je knjigo toplo priporočati in jo nasvetovati našim pravnikom.

Dr. R. Sajovic.

Prvni sjezd Právníků států slovanských v Bratislavě 1933. Tako se glasi naslov publikacije, v kateri popisuje glavni tajnik kongresa, neumorni dr. Ciril Bařinka, potek in delo vseslovanskega kongresa v Bratislavi. Knjiga ima te-le oddelke: 1. priprave za shod; 2. potek in sklepi kongresa; 3. odziv shoda v pravniškem tisku; 4. družabni spomini. — Ta pregled kaže, kakšna je in kako je urejena vsebina. Deloma so priobčena poročila, ki so bila izšla že poprej v Pravnem Obzoru, deloma gre za povsem nove sestavke. Ponatisnjene so tudi notice, ki so izšle v Slovenskem Pravniku. O veličastnem delu, ki ga je izvršil tako v znanstvenem pogledu kakor tudi v cilju vzajemnega spoznavanja slovanskih pravnikov, daje spomenica verno sliko.

Dr. Bajič Stojan: Zaščita delavskih in nameščenskih zaupnikov. Spis v Organizatorju, 1934, št. 3.

Dr. Derganc Franc: Človek in zdravnik. Ponatis iz Slovenije (III., št. 14) in iz Zdravniškega Vestnika (št. 2, 1934,) Ljubljana.

Staub's Kommentar zum Allgemeinen Deutschen Handelsgesetzbuch. Ausgabe für Österreich. 5. in 6. snopič, čl. 28—85. Str. 258—384. Dunaj - Manz 1934. Cena za snopič š 3.60.

Članki in razprave v pravniških časopisih. Arhiv, XLV, št. 3: Tasić Dj.: Ima li praznina u pravu i zakonima? Radojković M.: Definicija napadača. Boremović A.: Telesna povreda iz § 180 Kz. Lakić A.: Opštinski sudovi i novi Grpp. Arandjelović D.: O jeziku u zakonima i sudskim odlukama. Pržić I.: Rimska konvencija o plenitbi zrakoplova. Stjepanović

N.: Jedan slučaj prestanka službe neposredno uredbom. — **Arhiv, XLV, št. 4:** Frank S.: Razvijanje nauke o normativnim obeležjima bića krivičnog djela. Lazarević A.: Teorija tumačenja zakona i sudska praksa. Vukčević R.: Procesne pretpostavke i prigovori na prvom ročištu po Grpp. Troicki S.: Da li pojedine crkve imaju pravo zakonodavstva u bračnim poslovima? Godina D.: Osnovna načela vanparničnog postupka. Pržić I.: Naknada štete pričinjene na zemlji vazduhoplovnim saobraćajem. Sagadin S.: O primeni čl. 22 zak. o drž. savetu i upr. sudovima. — **Branić, št. 3:** Danić D.: Jedno gledište na državne političke oblike. Jovanović S.: Važi li i danas čl. 29. Ur. o ubrzanju rada. Marinković Dj.: Prvo ročište po novom parničnom postupku (§§ 334—337). Vukčević R.: Zaštita zakona. Radović J.: Zabrane i novi Grpp. Albale J.: Kako ćemo po novom parničnom postupku realizirati zakupodavčevo zakonsko pravo zaloge? Blagojević B.: Klavzula konkurencije kod ugovora o radu. — **Branić, št. 4:** Matijević I.: Advokatsko zastupanje u građanskim stvarima. Knežević D.: Neopravdano obogaćenje i tužba iz osnovnog posla kod menica i čeka. Marinković Dj.: Prvo ročište po novom parničnom postupku. — **Mjesečnik, št. 3—4:** Milobar F.: Roosveltov veliki eksperimenat. Jeremić S.: Elektricitet kao objekt prava. Franolić V.: Seljačka svojina i seljačko nasledno pravo kao socialni i ekonomski problem. Belić M.: Pravne pretpostavke po kanonskom pravu. Krmpotić J.: O prekovremenom radu u smislu zakona o zaštiti radnika. Devčić M.: Postupak suca pojedinca i sreskoga suda, kada u toku pretresa nadju, da je stvarno nadležan sud višega ranga. Antonović V.: Tužba o pobijanju diobe po čl. 21 zak. o bivšim kmetskim selištima. — **Policija, št. 5—6:** Lazić Ž.: O javnoj sigurnosti u zemlji. Krasinski N.: Razdražljivost, afeekat i strast sa gledišta kriminalne i socijalne psihologije. Andjelković N.: Osudjujuće presude sreskih sudova izrečene u osustvu državnog tužioca ovome se dostavljaju samo po zahtevu. Nikolić M.: Nadležnost policijskih vlasti u pripremnom postupku po zak. o sud. kriv. post. Subotić Dj.: Jezik i terminologija u našim novim zakonima. Kecojević S.: Uloga policije po novom krivičnom postupku. Mijušković J.: Domašaj § 37 zak. o tapijama. Obrknežević Lj.: Kako treba razumeti propis § 389 Kz. Milojević B.: Da li je moguća primena t. 3 § 71 kz. u slučaju kada je za krivično delo predviđena novčana kazna sa naznačenjem minimuma za isto. Zlatić M.: Postupak policijskih vlasti oko izvršenja sudskih presuda po krivičnoj i građanskoj časti. Stavrić M.: Da li je ukinut § 359 st. Kz? Vukičević N.: Pravni problemi radiofonije. Čosić F.: Dokazi kod sretstava obezbedjenja posle stupanja na snagu novog Grpp. Alapov M.: Duh novog vremena i njegov uticaj na nauku. Stanković B.: Da li su opštine nadležne za izvršenje izvidajnih radnji po delima, koja se po novom zakonu o sudskom krivičnom postupku gone po službenoj dužnosti. Jevtić D.: O potrebi jednog zakona o duševno poremećenim licima. — **Policija, št. 7—8:** Novaković M.: Stalni međunarodni sud u Hagu. Majcen S.: Organizacija grada. Stokić Lj.: Pritvor kod sreskog suda. Mijušković J. Domašaj § 37 zak. o tapijama. Kecojević S.: Uloga policije po novom Kp. Vukičević N.: Pravni problemi radiofonije. Jovanović R.: Odgovornost naslednika za štetu svoga dekus-a pričinjenu kriv. delom. Petrović B.: Krivična odgovornost krivca-saučesnika s obzirom na propis stava 4 § 34 Kz. Gajić N.: Može li poverilac, sudskim rešenjem odobreno obezbedjenje zadržati od izvršenja za neodređeno vreme. Terzijeve K.: Državljanstvo maloletnika

po našem zakonu o državljanstvu. Stanković B.: O upravnim troškovima. Jevtić D.: O potrebi jednog zakona o duševno poremećenim licima. Petrović A.: O braku kod naših cigana. — **Pravosudje, št. 3:** Arandjelović D.: O propisu § 56 Grpp. Vukčević R.: Poravnanje. Plakalović B.: Šta je sa obligatornim izbranim sudovima iz Srp. gradj. proc. prava. Pahorukov N.: Povodom članka g. Plakalovića. Matijević I.: Pustupak u sporovima iz porabnih ugovora. Hahn J.: Kompenzacije kod novčanih zavoda pod zaštitom. Čurčija J.: Ima li zadruge između oca i punoletnih sinova? Stanković D.: Povodom jedne odluke skopljanskog Apel. suda. Paradjanin M.: Sudski krivični postupak u praksi kod sreskih sudova. Branković S.: Naknada moralne štete. Boremović A.: Kada treba pobijati odluku suda o kazni prizivom, a kada revizijom. Kulaš J.: Koluzioni pritvor iz § 113 t. 3 Kp. Jovanović S.: Rekapitulacija zahteva sudskog reda. — **Pravosudje, št. 4:** Bajić S.: O neizrabljenem dopustu. Blagojević V.: Za sporove sa državom koji potiču iz ugovora o prevozu robe železnicom nadležan je trgovački sud. Plakalović B.: Šta je sa obligatornim sudovima iz srp. gradj. proc. prava? Leposavić J.: Nadležnost opštinskih sudova u gradjanskim parnicama na teritoriji Apel. suda u Novom Sadu. Čulinović F.: Uslovna usoda u štamparskim stvarima. Steinmetz I.: Oštećenik i privatni učesnik. Petrović V.: Psihologija i krivično pravo. Nedeljković N.: Rok za protivtužbu u krivičnom pravu. Timoškin V.: Kvalifikovana krađa iz t. 4 § 316 Kz. Mijušković J.: Primena § 21 Kz. Vragović A.: Bivši sudije kao advokati i advokatski pripravnici.

Razne vesti.

Novi grobovi. Dne 6. aprila t. l. je umrl v Zagrebu, kjer se je nahajal na zdravljenju, odvetnik dr. Janko Brejč. Morda še bolj kakor pravnik-odvetnik je bil znan pokojnik kot politik, saj je bil med vodilnimi politiki naše ožje domovine in v letih 1919 in 1920 predsednik Narodne vlade v Sloveniji. Njegovo ime pa je zvezano z društvom »Pravnikom« po njegovi borbi za politično in jezikovno ravnopravnost koroških Slovencev. Od leta 1903, ko je otvoril svojo odvetniško pisarno v Celovcu, se je boril za pravice slovenskega ljudstva zlasti pri koroških sodiščih in dosegel tam precej uspehov vzlic silni trdovratnosti koroških sodnih krogov. Takratni boji so popisani v poročilih za »Zvezo slovenskih odvetnikov« v »Slovenskem Pravniku« v letnikih 1903 do 1914, Brejčevo ime se v njih prečesto omenja (l. XIX, XXIV), zlasti l. 1908 je bil hvaljen njegov nastop, češ da zasluži vse priznanje, ki v takih razmerah tako vestno in možato zastopa narodne koristi. Dr. M a j a r o n je takrat javno priznal, da je dr. Brejč e v o načelo samopomoči in ne zanašati se na nikogar, edino realno, katero utegne voditi do zboljšanja razmer. Tako pomenja Brejčevo ime del nekdanje »Pravnikove« borbe za pravice slovenskega jezika. — Dne 15. aprila t. l. je umrl v Beogradu tamošnji profesor cerkvenega prava in bivši rektor beograjske univerze dr. Čedomil Mitrović. Njegovo ime naši širši pravniški javnosti sicer ne bo tako znano kakor imena drugih srbskih pravnikov. Blizu pa nam je bil kot lastnik in do pred kratkim dolgoletni urednik najuglednejšega beogradskega pravniškega časopisa, *Arhiva* za pravne i društvene nauke. Zlasti reorganizacija tega časopisa po svetovni vojni je njegovo delo. Vedel ni obržtati le starih